

وحدت اسلامی از دیدگاه قرآن و عترت

همراه با دو مقاله مستقل

آیت الله شهید سید محمد باقر حکیم

ترجمه دکتر عبدالهادی فقهی زاده
عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

بیت

حکیم، سیدمحمدباقر، ۱۹۳۹-۲۰۰۳م.

وحدت اسلامی از دیدگاه قرآن و عترت: همراه با دو مقاله مستقل / سیدمحمدباقر حکیم؛ ترجمه عبدالهادی فقهی‌زاده. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۹. ۲۵۶ص. - (مؤسسه بوستان کتاب؛ ۳۰۱۴) (سیاسی - اجتماعی)

ISBN 978-964-09-2224-8

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتاب‌نامه: ص. [۲۵۳] - ۲۵۵؛ همچنین به صورت زیرنویس.

چاپ دوم: ۱۴۰۰

۱. وحدت اسلامی. ۲. تقریب مذاهب. الف. فقهی‌زاده، عبدالهادی، ۱۳۴۷-، مترجم. ب. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ج. عنوان.

۲۹۷/۴۸۲

BP ۲۳۳

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۷۲۸۱۸۴۶

۱۴۰۰

www.ketab.ir

■ موضوع: سیاسی - اجتماعی

■ گروه مخاطب: - تخصصی (طلاب و دانشجویان)

- عمومی

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۳۰۱۴

مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۷۷-۸

بوستان کتاب

بوستان کتاب

وحدت اسلامی از دیدگاه قرآن و عترت

همراه با دو مقاله مستقل

- نویسنده: آیت الله شهید سید محمدباقر حکیم
- ترجمه: دکتر عبدالهادی فقهی زاده عضو هیئت علمی دانشگاه تهران
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- نوبت چاپ: دوم / ۱۴۰۰ • شمارگان: ۲۰۰ • بها: ۴۳۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

- ♦ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفائیه)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۷-۳۷۷۴۲۱۵۵، شماره: ۳۷۷۴۲۱۵۴، تلفن پخش: ۳۷۷۴۴۲۶
 - ♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب با همکاری ۱۷۰ ناشر)
 - ♦ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵۱، تلفن: ۶۶۹۶۹۸۷۸
 - ♦ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲
 - ♦ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۳۲۲۲۰۳۷۰
 - ♦ فروشگاه شماره ۵ (رنجین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، نش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۴۳۱۷۹
- اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۱۰۰۰۲۱۵۵ و یا ارسال درخواست به:

بست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: www.bustaneketab.com

با قدردانی از همکارانی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • سروپرستار: محمدرضا منصفی
- اصلاحات حروف نگاری و صفحه‌آرا: حسین محمدی • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش
- مدیر گروه هنری: مسعود نجابتی • طراح جلد: محمود هدایی • اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری
- اداره چاپخانه: مجید مهدوی، ناصر منتظری و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.

رئیس مؤسسه
محمدباقر انصاری

فهرست مطالب

۱۳	سخنی با خواننده
۱۷	مقدمه مترجم (ویراست دوم)
۲۱	مقدمه مترجم (چاپ اول)
۲۳	تمهید: وحدت اسلامی و تمدن‌سازی
۲۳	اهمیت وحدت اسلامی
۲۴	گرایش‌های جدید جنگ سرد
۲۴	۱. گرایش به درون
۲۶	۲. مقابله با نهضت جهانی اسلام به دلیل افزایش هراس از بیداری اسلامی
۳۰	ضرورت‌های جبهه جهانی اسلام در رویارویی با غرب
۳۰	الف) رویارویی با چالش‌های معاصر
۳۳	چگونگی مواجهه با این چالش‌ها
۳۴	ب) تقویت جنبه‌های معنوی در جهان اسلام
۳۵	تمایز میان عقل و احساس
۳۷	ج) وحدت اسلامی
۳۸	بایسته‌های وحدت اسلامی
۳۹	عرضه‌های وحدت اسلامی

۴۳	فصل اول: وحدت اسلامی از دیدگاه قرآن کریم
۴۳	درآمد
۴۳	۱. پدیده وحدت و اختلاف در تاریخ
۴۶	الف) پدیده اختلاف
۵۱	ب) اختلافات عقیدتی
۶۰	ج) اختلاف و وحدت در ادیان آسمانی
۶۳	د) تبیین عوامل انحراف اهل کتاب در قرآن
۶۷	ه) ابعاد وحدت در ادیان الهی
۸۴	۲. وحدت در جامعه اسلامی
۸۴	الف) مبانی وحدت اسلامی
۸۵	۱. یکتاپرستی
۸۸	۲. سرسپردگی به پیامبر اکرم <small>صلی الله علیه و آله</small>
۹۳	۳. حفظ روابط عاطفی میان رهبری و مردم
۹۵	۴. اخوت ایمانی
۱۰۶	۵. پایبندی به موازین اخلاقی
۱۱۳	ب) راهکارهای تحقق وحدت اسلامی
۱۱۴	۱. دعوت دینی با حکمت و موعظه حسنه
۱۱۵	۲. صلح و آشتی و تلاش های خیرخواهانه
۱۱۶	۳. گذشت و بخشایش
۱۱۸	۴. ایستادگی در برابر تجاوز دشمنان
۱۲۲	۵. اقدام مبتنی بر علم در مواجهه با حوادث
۱۲۷	۶. لزوم تعامل با دیگران براساس ظواهر اسلامی
۱۲۸	ج) دستاوردهای وحدت اسلامی
۱۲۸	۱. استحکام جامعه دینی

۱۳۰	۲. رشد و پیشرفت فکری و تکامل اجتماعی
۱۳۳	فصل دوم: وحدت اسلامی از دیدگاه عترت طاهره <small>علیها السلام</small>
۱۳۴	اولویت‌های دینی
۱۳۵	۱. اصل دین‌داری و عقیده اسلامی
۱۳۷	۲. دولت اسلامی
۱۴۴	۳. وحدت اسلامی
۱۴۵	راهکارهای دست‌یابی به وحدت اسلامی
۱۴۵	۱. بنیان‌گذاری وحدت اسلامی براساس آموزه‌های قرآنی
۱۴۹	۲. اهتمام به مسائل بنیادی امت اسلامی
۱۵۳	۳. ارائه ضوابط صحیح برای همزیستی اجتماعی میان گروه‌های اسلامی
۱۵۵	۴. همزیستی اجتماعی میان پیروان مذاهب اسلامی
۱۶۰	۵. تقیه
۱۶۰	الف) جایگاه «تقیه» در دیدگاه اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۱۶۲	ب) ارتباط «تقیه» با موضوع «وحدت»
۱۶۵	ج) طرح صحیح راهکار تقیه
۱۷۷	جریان فرعی اختلاف و تکرر دیدگاه‌ها
۱۷۷	۱. اهمیت جریان فرعی اختلاف
۱۷۹	۲. تشخیص دیدگاه اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small> در به رسمیت‌شناختن جریان فرعی «اختلاف»
۱۸۰	الف) عرصه‌های اختلاف و تکرر
۲۰۲	ب) حوزه‌های مجاز اختلاف و تکرر
۲۰۳	ج) ضوابط تکرر فکری - عقیدتی
۲۰۳	د) ضوابط تکرر در چارچوب فقه و اجتهاد
۲۰۴	ه) حد و مرز تکرر سیاسی
۲۰۵	و) دو نظریه دیگر در مقابل نظریه اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>

سخنی با خواننده

بیراه نیست که بگوییم یکی از مهم‌ترین و حسّاس‌ترین مسائلی که امامان اهل بیت علیهم‌السلام در طول زندگانی سراسر اندیشه و اقدام خود، برای تحقق آن در عالم خارج براساس قرآن کریم و سنت نبوی اهتمام داشته‌اند، وحدت و همبستگی امت اسلامی در چارچوب کلی جهان اسلام است. از این رو، هدف آنان همواره محافظت از عظمت و شکوه این موجودیت مقدس در برابر دشمنان و درکمین‌نشستگان اسلام بوده است؛ چنان‌که در اندیشه تحقق‌بخشیدن به مصلحت برتر اسلام در ساختن امت و شکوفایی، مثال‌زدنی آن در حرکتی شتابنده و روشن به سوی خداوند متعال بوده‌اند. تردید نیست که این شکوفایی جز در فضایی آکنده از دوستی و سخنان نیکو و برخورد‌های سازنده قابلیت ظهور نمی‌یابد؛ فضایی مبارک که در آن از کینه‌توزی و تعصبات کور و تفرقه میان فرق و مذاهب اسلامی و مراکز دینی خبری نباشد و پدیده‌های «جاهلیت» زده‌ای که برون داد طبیعی اعمال هواپرستانه پاره‌ای از حکام گمراه و سلاطین است که زمام امور را غاصبانه در دست گرفته‌اند و در زمین ستم و تباهی گسترش می‌دهند.

«وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ • وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْقَسَادَ»^۱

۱. بقره، آیات ۲۰۴-۲۰۵: و از مردم کسی است که گفتارش درباره زندگی این جهان تو را به شگفتی